COMHAIRLIÚCHÁN 2021

UPR AGUS UNCRPD

UNCRC

LE LEANAÍ AGUS DAOINE ÓGA

Cur chun feidhme ceart leanaí in Éirinn:

Chuaigh an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige (DCEDIY) i gcomhairle le leanaí agus daoine óga chun a gcuid tuairimí maidir le cearta leanaí in Éirinn a chloisteáil. Úsáidtear an fhaisnéis seo chun tuarascálacha a chuirtear faoi bhráid na Náisiún Aontaithe a ullmhú faoi Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh, Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine faoi Mhíchumas agus próiseas Athbhreithniú Tréimhsiúil Uilechoiteann.

Earcaíodh **1215 leanbh idir 4 agus 13 bliana d'aois** trí 21 bhunscoil.

SEO AN MÉID A BHÍ LE RÁ ACU

Earcaíodh **46 duine óg idir 4 agus 13 bliana d'aois** trí 21 bhunscoil.

Ceist 1

Na rudaí is fearr faoi bheith i do leanbh agus duine óg in Éirinn

- Go leor páirceanna agus áiteanna súgartha
- Spóirt, gníomhaíochtaí fisiciúla agus ag spraoi amuigh faoin aer
- Béilí, iompar agus airgead curtha ar fáil ag an gclann
- Ní gá airgead a thuilleamh
- Tá sé sábháilte agus níl aon tubaistí nádúrtha
- Oideachas saor in aisce
- Teaghlach agus cairde
- Cultúr lena n-áirítear teanga agus ceol agus stair
- Áilleacht na tíre
- Spás Taobh Amuigh, Aer Glan
- A bheith in ann dul ar scoil agus a bheith sábháilte sa bhaile agus fáilte a bheith curtha romhat
- Caitheamh aimsire, seirbhísí don aos óg agus seirbhísí meabhairshláinte
- A bheith níos toilteanaí glacadh le héagsúlacht agus féinléiriú
- Deiseanna labhairt amach
- Oideachas – Scoil, coláiste, ollscoil
- Tuarastail do dhaoine óga
- Glacadh leat go dáiríre mar do dhuine féin
- Rochtain ar riachtanais bhunúsacha
- Saoirse tú féin a chur in iúl

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

COMHAIRLIÚCHÁN 2021
UPR AGUS UNCRPD
UNCRC
LE LEANAÍ AGUS DAOINE ÓGA

Cur chun feidhme ceart leanaí in Éirinn:

Chuaigh an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige (DCEDIY) i gcomhairle le leanaí agus daoine óga chun a gcuid tuairimí maidir le cearta leanaí in Éirinn a chloisteáil. Úsáidtear an fhaisnéis seo chun tuarascálacha a chuirtear faoi bhráid na Náisiún Aontaithe a ullmhú faoi Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh, Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine faoi Mhíchumas agus próiseas Athbhreithniú Tréimhsiúil Uilechoiteann.

Earcaíodh **1215 leanbh idir 4 agus 13 bliana d'aois** trí 21 bhunscoil.

SEO AN MÉID A BHÍ LE RÁ ACU

Earcaíodh **46 duine óg idir 4 agus 13 bliana d'aois** trí 21 bhunscoil.

Ceist 2

Céard iad na rudaí nach dtaitníonn leat maidir le bheith i do leanbh nó duine óg in Éirinn?

Ní féidir a bheith ag súgradh amuigh faoin aer

Ní maith liom a bheith istigh sa teach, ní bhíonn aon rud le déanamh agam

Níl áiseanna faoi dhíon ar fáil

Fadhbanna leis an gCóras Oideachais – e.g. Gaeilge mar ábhar éigeantach, an iomarca obair bhaile, easpa sosanna ar scoil

Tá sé ag cur báistí i gcónaí

An Timpeallacht/Aeráid – drochaimsir (cuireann teorainn le gníomhaíochtaí amuigh faoin aer), truailliú, bruscar a chaitheamh agus loitiméireacht

Tá piaraí, siblíní nó déagóirí níos sine ag déanamh bulaíochta orm

Fadhbanna leis an gcóras oideachais: drochthacaíochtaí meabhairshláinte, gan dóthain oiriúnaithe a bheith ann le haghaidh oideachas speisialta, brath ar scrúduithe agus pointí agus ábhair éigeantacha

Scoil ar líne i rith na dianghlasála

Bochtaineacht agus easpa dídine

Srianta Covid 19 ar an saol scoile, easpa saoirse. Níos mó brú ar thuismitheoirí

Idirdhealú agus steiréitíopáil ar dhaoine óga

Éagothroime i measc grúpaí áirithe sa tsochaí cosúil le hiarrthóirí tearmainn, daoine gan dídean agus grúpaí mionlaigh eile agus daoine atá ina gcónaí lasmuigh de cheantair uirbeacha

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

COMHAIRLIÚCHÁN 2021
UPR AGUS UNCRPD
UNCRC
LE LEANAÍ AGUS DAOINE ÓGA

Cur chun feidhme ceart leanaí in Éirinn:
Chuaigh an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige (DCEDIY) i gcomhairle le leanaí agus daoine óga chun a gcuid tuairimí maidir le cearta leanaí in Éirinn a chloisteáil. Úsáidtear an fhaisnéis seo chun tuarascálacha a chuirtear faoi bhráid na Náisiún Aontaithe a ullmhú faoi Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh, Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine faoi Mhíchumas agus próiseas Athbhreithniú Tréimhsiúil Uilechoiteann.

Earcaíodh **1215 leanbh idir 4 agus 13 bliana d'aois** trí 21 bhunscoil.

SEO AN MÉID A BHÍ LE RÁ ACU

Earcaíodh **46 duine óg idir 4 agus 13 bliana d'aois** trí 21 bhunscoil.

Ceist 3

Céard é an t-aon rud a d'athrófá le haghaidh leanaí agus daoine óga in Éirinn?

Gníomhaíochtaí feabhsaithe caithimh aimsire, cultúir agus spraoi agus níos mó gníomhaíochtaí spóirt

Áiseanna áineasa feabhsaithe

Níos mó spásanna le haghaidh rothaíocht shábháilte

A chinntiú nach mbeidh daoine bochta sa tír

An córas oideachais a fheabhsú

Athchóiriú ar an gcóras oideachais

Inrochtaineacht do dhaoine faoi mhíchumas

Níos mó comhionannais agus deireadh a chur le hidirdhealú, na cearta céanna is atá ag daoine fásta a bheith ag daoine óga

Déileáil le héagothroime

An bealach a ndéanann daoine ionchur i rudaí a bhfuil tionchar acu ar a saol a fheabhsú

Nach mbeidh ar dhaoine imní a dhéanamh faoi rudaí cosúil le hailse agus tinneas amach anseo

Timpeallacht/aeráid/ deireadh a chur le truailliú

Deireadh a chur le ciníochas

Sláinte agus folláine (e.g. cúram sláinte saor in aisce, vacsaíní a chur ar fáil do leanaí)

Dul i ngleic leis an deighilt gheografach

D'athróinn an coróinvíreas

Níos lú foréigin agus mí-úsáide

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

COMHAIRLIÚCHÁN 2021

UPR AGUS UNCRPD

UNCRC

LE LEANAÍ AGUS DAOINE ÓGA

Cur chun feidhme ceart leanaí in Éirinn:

Chuaigh an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige (DCEDIY) i gcomhairle le daoine óga chun a gcuid tuairimí maidir le cearta leanaí in Éirinn a chloisteáil. Úsáidtear an fhaisnéis seo chun tuarascálacha a chuirtear faoi bhráid na Náisiún Aontaithe a ullmhú faoi Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh, Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine faoi Mhíchumas agus próiseas Athbhreithniú Tréimhsiúil Uilechoiteann.

Earcaíodh **46 duine óg idir 4 agus 13 bliana d'aois** trí 21 bhunscoil.

SEO AN MÉID A BHÍ LE RÁ ACU

Ceist 4

An dóigh leat go bhfuil meas ar chearta daoine óga in Éirinn?

- Rochtain saor in aisce ar scoil
- Deiseanna maithe agus cearta bunúsacha
- Ní féidir le gach leanbh in Éirinn, cosúil le leanaí atá gan dídean nó i soláthar díreach nó i gcúram speisialta, taitneamh a bhaint as a gcearta ar fad
- Ní mór dul i ngleic le riachtanais tithíochta agus bochtaineachta
- Easpa rogha agus áiseanna ag cur baic ar Chaitheamh Aimsire, Cultúr agus Súgradh
- Éagothromas sa Chóras Cúraim Sláinte
- Níl an Córas Oideachais solúbtha agus freagrach do riachtanais dhifriúla
- Ba cheart go mbeadh tuilleadh guthanna nach gcloistear go minic le cloisteáil
- Éagothroime idir daoine rachmasacha agus daoine nach bhfuiltear ag freastal ar a riachtanais bhunúsacha

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland